

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת בראשית
תשפ"א

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול מילה במילה של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א. לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת בראשית תשפ"א - מדוע נברא העולם?

ערב טוב! חיים טובים! מה שלומכם? שתהיה לכולם שנה טובה ובשורות טובות!
קשה להיפרד מהחגים. קשה להיפרד מהאור של החגים, אבל אנחנו כבר צריכים להסתכל קדימה.

ה' שלח לנו את פרשת "בראשית" - פרשה מופלאה. מי שרוצה לדעת איך ה' יתברך ברא את העולמות, צריך ללמוד בשביל זה קבלה. אבל מי שרוצה לדעת למה ה' יתברך ברא את העולמות: הוא ברא את העולמות בשביל הבחירה החופשית - הוא רצה שיהיה אדם שיבחר בין טוב לרע ויעבוד את ה' יתברך וידבק בו - וזה אדם הראשון. הוא לא עמד במשימה, אז כל נשמתו התפרדה להמון המון ניצוצות של נשמות, כל הנשמות. ואנחנו באים לתקן את מה שהוא היה צריך לתקן, ועוד נעלה אחר כך לדרגות יותר גבוהות מאשר לפני החטא בעזרת ה', בקרוב בגאולה השלימה.

"בראשית": אוהו, יש הרבה פירושים על המילה "בראשית". אנחנו נתמקד ב"בראשית" - עניין של 'ברית' אש'. 'ברית אש' - כתוב שה' יתברך "אש אוכלה הוא". כמובן שה' יתברך הוא לא אש, אבל זו הבחינה הזו של "אש אוכלה הוא", שיהיה לנו יראה מלפניו - הוא רוצה שנתירא, שנדע את מקומנו. מצד אחד, "לדבקה בו" - להידבק בו, מצד שני, זה לא חבר שלך, זה בורא עולם. זה אבא שבשמיי, אבל הוא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, אז דע את מקומך. מי שמתקרב לאש, האש יכולה לשרוף אותו.

אז 'ברית אש': ברית זה עניין של נאמנות - חותמים ברית, הסכם, חוזה, ברית, ברית קודש, אות. ה' יתברך כרת איתנו ברית בתורה, ברא את העולם הזה כדי שעם ישראל יעסוק בתורה וישמור את התורה והמצוות, ויתקן עולם במלכות שד"י. זה העניין הזה של 'ברית אש'.

וכאן אפשר לפרש קצת על דרך רבינו הקדוש והאהוב, רבינו הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו ועל כל עמו ישראל ועל כל העולמות כולם: יש עניין של ברית. הברית זה עניין של

נאמנות, לעבוד לשם שמיים, אבל זה גם עניין של לשמור על הקדושה, קדושת הברית – יסוד מאוד חשוב בדרכו של רבינו הבעש"ט הקדוש. אם אין קדושה אין שום דבר. אז חייבים לשמור על הקדושה.

ודבר שני, עניין של 'אש' – 'ברית אש'. האש זה ההתלהבות – "אש דת למו", צריך לעבוד את אבא שבשמיים בהתלהבות. זה אחד הדברים החשובים, התלהבות. לא חייבת להיות התלהבות חיצונית, כבר אמרנו את זה. עיקר ההתלהבות – בעירה פנימית, אפילו פְּעִיָּה שקטה, סמויה, אבל חזקה. "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

אז זה העניין הזה של "בראשית" – 'ברית אש'.

אמרנו שאבא שבשמיים ברא את העולם. נגיד אולי כמה מילים: שצימצם את אור חסדו לצדדים מהנקודה המרכזית, ונוצר חלל פנוי, ובתוך החלל הפנוי הכניס קו אור אין-סוף בפנים. ומזהיווג של הקו עם הרשימו שבתוך החלל, אז נבראו העולמות – עשר ספירות דעיגולים, עיגול בתוך עיגול. אנחנו הכדור הפנימי ביותר. עשרה עיגולים – העולם שלנו זה הכדור הפנימי ביותר. ואחר כך הוא ברא עוד עשר ספירות דיושר כדמות אדם – זה לא בן אדם. זה כדמות אדם – קו ימין, קו שמאל, קו אמצעי, ראש-תוך-סוף, פנים ואחור.

ומ'אדם קדמון' הזה שנקרא בקיצור א"ק – מהחושבים שלו, יצאו אורות, אח"פ = און, חוטם, פה, ואחר כך גם יצאו אורות מהעיניים. ונהייתה שבירת הכלים, כי יצאו רק עשר נקודות אחת מעל השניה, וכל אחת אמרה "אני אמלוך", "אני אמלוך". ולא היה העניין של 'קווים', ולא היה העניין של שיתוף פעולה, מה שקוראים לזה 'כל אחד לעצמו', וזה גרם שמשכו שפע ונשברו הכלים. משבירת הכלים האלה – נוצר הרע. ככה אומרים המקובלים. אני מקצר את זה. מי שרוצה, צריך ללמוד "עץ החיים" של האר"י ז"ל הקדוש זי"ע, ואז הוא יבין את התהליך. אמרתי את זה בקיצור נמרץ, רק כדי שנבין את העניין בקלות.

ואז נוצר הרע. ומהרע הזה, שזה בשבירת הכלים, נוצרו הסיגים. משמה אבא שבשמיים העלה ניצוצות בעצמו, וברא את עולם התיקון – אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. וברא את אדם הראשון – רק אז הוא ברא את אדם הראשון, שיעשה את התיקון, מה שהיה חסר – להעלות את הניצוצות שעדיין לא הועלו על ידי הבורא יתברך. ואדם הראשון במקום להעלות את הניצוצות האלה, כשלא עמד בניסיון – אז גם הניצוצות שלו נפרדו ונפלו בקליפות, הסיגים.

ואז ברא את עם ישראל ונתן לנו את התורה – שאנחנו, על ידי התורה ומצוות ומעשים טובים, נעשה את התיקון שלא עשה אדם הראשון ונסיים את תיקון הבריאה, כי העולם הזה הוא עולם זמני.

אנשים אומרים: "אם הבורא יתברך ברא את העולם, אז למה יש רע? אז למה יש מוות? למה יש מחלות?" – העולם הזה בכלל לא היה אמור להיות. העולם זה רק תוצאה של החטא של 'עץ הדעת טוב ורע', שאדם גורש מגן עדן, והיה צריך להגיע לעבודה הזו בתוך החושך בעולם הזה. אז זה, איך אומרים, זה היה 'אופציה'. זה לא היה הכרח.

וכמוכן, בגלל שהתערבב הטוב עם הרע, על ידי האכילה מ'עץ הדעת טוב ורע' – וצריך לומר שהאדם הראשון לא סתם נפל, כן. בא הנחש הקדמוני ופיתה את חוה ופיתה את אדם הראשון. זה הסטרא אחרא, זה הס"מ, זה הרע – שמאותו זמן ועד סוף התיקון הוא נלחם בקדושה ורוצה למנוע את עבודת ה'. והוא רוצה להמליך את עצמו. המלאך הזה, שלכתחילה היה מלאך קדוש, הוא מרד בה', ורוצה להמליך את עצמו, להיות אֵלֹהִים. זה הסיפור.

אז הוא סותר כל מה שאבא שבשמיים מצוה עלינו – הוא מצוה, להבדיל, הפוך. אז מי ששומע ליצר הרע שלו – אז הוא נותן לו כח. מי ששומע ליצר הטוב שלו – נותן כח לפמליה של מעלה, לקודשא בריך הוא ושכינתיה. זה כל הסיפור של כל העולם, של כל הבריאה, של מה שאנחנו צריכים לעשות פה, למה באנו לכאן.

וואי וואי וואי... הנה סיפרתי לכם את זה בכמה דקות. כשאני הייתי צעיר, לא היה מי שיספר לי את זה. לא היה שום ספר, לא היה שום דבר – לא קבלה, לא חסידות, לא באיזור שלי, גם פה בארץ לא היה. לא היתה הפצת המעיינות.

לא סתם אמר המשיח לרבינו הבעל שם טוב כששאל: "מתי יבוא מר?" – אמר לו: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". מה זה קשור? ישאל השואל.

יש לבעש"ט דרך בעבודת ה' – דרך של אש, של התלהבות, של שמחה, של פנימיות דפנימיות דפנימיות הלב, וכל המעלות שיש בדרך החסידות – פלא פלאים! עבודה עם רבי, עבודה בחבורה, עבודה לטובת כלל עם ישראל, עבודה להקים שכינה מעפרה, כל מיני דברים. ובעיקר יש את ההתחברות – של החסידים עם הרבי, והרבי עם כלל עם ישראל – התחברות פנימית, מה שלא היה נהוג קודם הבעש"ט. היו צדיקים שהיו להם כמה תלמידים וזהו, אבל לא היו תנועות שלמות שדאגו לכלל עם ישראל כמו שרבונו הנחיל לנו.

אז הדבר הזה זה דבר עצום – הדרך של הבעש"ט. זה ההתחלה של התיקון, התחלת הארת משיח, שהמשיח יסיים את התיקון של הבריאה. אז לכן הוא אמר לו: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה" – כי ישבו יהודים כמוני, בגלות, או אפילו בירושלים, ולא יודעים שום דבר על סיבת העולם, ומה ה' רוצה מהבריות, וכלום. רק אומרים להם: "אתה תשמור שבת". הוא אומר: למה שהוא ישמור שבת? הוא לא מבין – אבא שלו לא שמר, למה הוא צריך לשמור? "זה לדתיים", כן, כל מיני תירוצים, כי הוא לא יודע! כי הוא לא יודע – כי לא נפוצו המעיינות חוצה אז.

ברוך ה' אלוקי ישראל! היום נפוצו כבר המעיינות חוצה, פלא פלאים, זיכוי הרבים. כל אחד יכול לבחור איזו דרך שהוא רוצה. יכול לבחור גם את כל הדרכים ביחד – "התכללות", כמו שאנחנו קוראים לזה. הכל מוגש יפה, בשפה ברורה, בשפה פשוטה – רק תיקח, תטעם, ובעזרת ה' תבחר בטוב, ותקיים.

אז השלב הזה של ההפצה עדיין בעיצומו, אבל אפשר לומר ש'וואו, אנחנו זכינו', הדור שלנו, להפצה כזו שלא היתה אולי מעולם. ולכן יש את תנועת התשובה – כל כך הרבה אנשים טובים חוזרים בתשובה, פלא פלאים, כל אחד לפי שורשו, לפי רצונו, לפי מה שהוא בוחר. זה נותן כח גדול לעם ישראל, למרות שיש צרות אחרות שצצו, אבל מצד שני יש את הכוח, האש.

בעל תשובה יש לו אש בפנים. לא שמי שלא בעל תשובה אין לו אש, גם יש לו אש – ברור. אבל בעל תשובה – שהיה כל כך בקור, בכפור, בכפירה, כל כך רחוק, כל כך עשוק, כל כך מסכן בלי דרך, בלי הבנה, בלי חכמה, בינה ודעת דקדושה, עד שהוא זכה בזה – זה בוער בו! והוא לא ישמע לאף אחד, שום יצר קטן או גדול שילחש לו ויגיד לו לעזוב, "לא טוב". לא! הוא מוסר על זה את כל חייו – גם לתיקון עצמו, גם לתיקון הכלל, וגם לתיקון כל העולמות כולם, לתיקון השכינה. אז זה פלא פלאים.

אין שום ספק, בעזרת ה', שההארה הזו שירדה לעולם בעקבות הפצת המעיינות ובעקבות ההתעוררות של הנשמות – ההתעוררות הזו מלמטה, כן? שגם דתיים וגם חרדים מתחזקים בעקבות זה, אם מישהו היה קצת חלש, אז הוא מתחזק. אז אלה שמתעוררים, כל אחד לפי יכולתו ולפי מעשיו הטובים – זה נותן כח חזק לפמליה של מעלה, ומקרב את הגאולה

השלימה, בעזרת ה' שהיא בדרך ושהיא תבוא ברחמים ובשמחה, ובאהבה ומיראה, שאבא יתגלה ויגיע העולם הזה לתיקונו.

העולם הזה הוא זמני, כן? "התקן עצמך בפרוודור כדי שתיכנס לטרקלין". אז מה שווה העולם הזה? הוא שווה רק כמקום שאנחנו מכינים את השלב הבא של הבריאה – שְׁמָה יתגלה ה' יתברך, כל טובו יתגלה, כל מה שהוא גנו לצדיקים לעתיד לבוא, כל הטוב שהוא רוצה לתת.

למה ה' יתברך ברא את העולם? שלש סיבות:

רצה להיטיב עם נבראיו: אז אתה אומר, איך הוא מיטיב בעולם הזה? גם פה הוא מיטיב, אבל זו לא הטבה שלימה. הטבה זה כשלא יהיה יצר הרע, ושלא יהיה רע, שלא יהיה מוות, שיהיו חיים נצחיים – זו הטבה המלאה. אז הוא רצה להיטיב לנבראים.

"נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים": שהוא רוצה בעולם הגשמי דווקא להשרות את שכינתו, שזו המדרגה הנמוכה ביותר בהתגלות של ה' בעולם – את זה הוא משרה בקודש הקודשים בבית המקדש השלישי, שבעזרת ה' ירד מוכן מן השמיים, כשיגיע הזמן. אז הוא משרה את שכינתו. הוא מתקן את העולם הגשמי הזה, שיהיה מתוקן – כמו שאמרנו, לא יהיה רע, לא יהיה רוע, לא יהיו מלחמות, כל מה שכתוב בנביאים, ועוד ועוד.

ודבר שלישי: שהוא רצה להוציא מהכח אל הפועל את כל הכינויים וכוחות ההנהגה שלו – "מה הוא רחום", "מה הוא חנון", "אל קנא" – כל מיני נקודות, צינורות, שיש בהנהגתו יתברך, הוא רצה להוציא אותם מהכח אל הפועל. מה זה מהכח אל הפועל? קודם זה היה קיים מבחינה 'תיאורטית' כמו שאומרים, ועכשיו – על ידי בריאת העולם ועבודת ה' שלנו, זה יוצא מהכח אל הפועל, להיות מלך כשיש לו עם. 'אין מלך ללא עם', אז עכשיו יש לו גם עם – עם ישראל, שממליך אותו. המלכנו אותו עכשיו בראש השנה, ברוך ה'. וזו מטרת הבריאה.

אז מתקיימים שלוש הסיבות שמנו חז"ל לבריאת העולם. זה מתקיים מול עינינו.

שלוש מטרות הבריאה:

א. להיטיב לנבראיו – ה' רצה להיטיב לנבראיו.

ב. להשרות שכינתו בתחתונים – "נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים", בקודש הקודשים.

ג. להוציא מהכח אל הפועל את כל כוחות הנהגתו יתברך – שאלה שמותיו וכינויו.

– וכל זה באמצעות הבריאה.

וכל זה הולך ומתברר לעינינו, ויתברר לגמרי, לחלוטין, עוד מעט בעזרת ה' בגאולה השלימה.

נתחזק לעבודתו יתברך, ונהיה שמחים לעבודתו יתברך!

לחיים! לחיים! לחיים! וכל טוב סלה.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.